

Natuurlijk Delfland
Postbus 133
2600 AC DELFT

NatuurlijkDelfland@knnv.nl
website: delfland.knnv.nl
X: NatuurlijkDelfland
facebook: NatuurlijkDelfland
instagram: NatuurlijkDelfland
Youtube: [klik hier](#)

Natuurlijk Delfland

Afdeling van de Koninklijke Nederlandse Natuur Vereniging

1 juli 2024

Thema 2024: schoner water

Soort van het seizoen: zweefvliegen en watergentiaan Kijk in juli tot en met september uit naar zweefvliegen en watergentianen en meld deze via natuurlijkdelfland@knnv.nl ; vermeld bij de zweefvliegen de bloem of plant waar ze op zitten. Wij publiceren deze in onze Nieuwsbrief. Je kan ze ook rechtstreeks bij [waarneming.nl](https://www.waarneming.nl) melden.

Het Soort van het seizoen is één van de activiteiten in ons jaarthema Schoner water.

Schoner water is een van de vier noodzakelijke levensvoorwaarden (aarde, water, lucht en vuur / energie). Denk daarbij aan drinken (en verdere rol in en op ons lichaam), voedselproductie, natuur, vervoer, recreatie. Zeker in ons gebied is water vanouds zeer aanwezig en daarmee ook de typische biotopen en landschappen. Bij water hoort ook de oever, omdat water altijd ingebed is door een oever.

Onze jaarthema's zijn vooral op bewoners gericht om hen voor dit onderwerp te stimuleren. Om bewoners water te laten schoonmaken is heel beperkt; denk aan kroosscheppen en drijf afval scheppen, dit geldt ook voor onze vereniging. Wel kan een ieder bijdragen om het water niet te vervuilen. Degene die daadwerkelijk de waterkwaliteit kunnen beïnvloeden is de overheid: rijksoverheid, provincie, gemeenten en de waterschappen.

Bewoners kunnen wel rechtstreeks invloed uitoefenen op de overheden door bij de verkiezingen te stemmen op partijen die schoner water actief willen bereiken. Bij de verkiezingen voor het waterschap steunt Natuurlijk Delfland, in navolging van de landelijk KNNV, de partij Water Natuurlijk. We hebben ook een vertegenwoordiger in de fractie Natuur van het Hoogheemraadschap van Delfland.

Vliegen zijn te herkennen aan zeer korte antennes (foto **fluweelzweefvlieg**)
Ze hebben twee vleugels.

Zweefvliegen zijn, de naam zegt het al een bepaalde groep vliegen, die in de lucht stil kunnen hangen. Zweven doen ze echter niet, hun vleugeltjes maken overuren om stil te kunnen hangen, zoals een kolibrie. Ze rusten ook vaak even uit op een blad of halen nectar

uit bloemen. Dat is het gemakkelijkste moment om ze te bekijken of op foto vast te leggen. Zweefvliegen zijn na bijen de belangrijkste bestuivers, een reden dus om niet gelijk met de vliegenklapper uit te halen.

Hun levenscyclus bestaat uit: ei, larve (soms in het water), pop en het op land levende volwassen dier, ook wel imago genoemd.

In tegenstelling tot rupsen hebben larven van vliegen geen pootjes.

Vliegenlarven bewegen zich wat onbeholpen rond.

De larven van zweefvliegen zijn niet gemakkelijk te vinden en lastig op naam te brengen. Soms kan je de soort alleen op naam brengen door ze uit te kweken. Maar dan moet je wel weten wat ze eten.

Er zijn luis-etende soorten, zoals op de foto hierboven. Andere leven bijv. doodmateriaal.

Herkenning Zweefvliegen (Syrphidae)

Zweefvliegen doen zich graag stoerder voor dan ze zijn. Ze kunnen niet steken of bijten, om hun vijanden te misleiden doen ze zich daarom voor als een hommelt*, bij of wesp die bij gevaar wel kunnen steken. Let wel: Bijen en wespen steken niet zomaar, ze steken alleen als zij de indruk hebben in gevaar te zijn!

Het uiterlijk van de bij, hommelt* of wesp wordt in zo'n geval in grote en kleur geïmiteerd.

Dit heet mimicry (uitspraak mimicri). Laat je niet in de maling nemen en let op de korte antennes! Bijen en wespen hebben langere antennes.

Bij de meeste soorten insecten lijken de mannen en vrouwen op elkaar, bij zweefvliegen zijn de ogen van de mannen groter en raken elkaar boven op het kopje, bij de vrouwen is daar wat ruimte tussen. In gedrag zijn de mannetjes ook wel te onderscheiden. Zij proberen indruk te maken op vrouwtjes en hun concurrenten bij het vrouwtje weg te jagen.

Op ons youtube kanaal staat een filmpje waarbij 2 mannelijke puntbijvliegen indruk willen maken op een vrouwtje. <https://www.youtube.com/watch?v=Tsqvt2OxCJQ>

Ze tonen daarbij hun vliegkunsten.

Snorzweefvlieg (Episyrphus balteatus)

De eerste zweefvlieg die ik leerde onderscheiden was de snorzweefvlieg. Het is een vrij algemene soort, de larven eten bladluizen.

Er lijken kleine snorretjes boven de gele banden te zitten. Zoals het gaat in de natuur, het ene exemplaar is net iets donkerder dan het andere.

De larven van deze soort leeft van bladluizen. Eenmaal het buikje rond gegeten en uitgegroeid, gaat het larfje verpoppen. De druppelvormige pop komt na 1 a 2 weken uit.

Het vrouwtje van de zweefvlieg kan overwinteren, in tegenstelling tot veel andere zweefvliegen soorten.

Moeraszweefvlieg (*Tropidia scita*)

Zoals de naam al zegt, de **moeraszweefvlieg** houdt van een vochtige omgeving. Van deze zweefvlieg en zijn leefwijze is nog niet veel bekend. De larve leeft waarschijnlijk in natte plantenresten. Een reden te meer om naar ze op zoek te gaan.

Over de grote zweefvlieg **stadsreus** kan je uitgebreide informatie vinden in onze kennisbank. <https://delfland.knnv.nl/kennisbank/insecten/>

Watergentiaan (*Nymphoides peltata*)

In ondiep zoet water tot een diepte van 1 a 1,5 meter groeit de **watergentiaan**.

Watergentiaan is een soort uit de Watergentiaanfamilie (Menyanthaceae). Het is de meest noordelijke voorkomende soort uit dit geslacht. Bijna alle in de wereld groeiende **watergentianen** met de wetenschappelijke naam *Nymphoides peltata* groeien in Nederland. Het is een onbehaarde waterplant, die met zijn wortelstok in de bodem groeit. Uit de wortelstok komen op het wateroppervlak drijvende stevige bladeren met de diameter tot 10 centimeter. Ook komen uit de wortelstok stengels voort waarop goud gele bloemen groeien. De kroonbladeren zien er wat rafelig uit, dit wordt wimpervormig genoemd. De bloemen produceren nectar en worden door bijen en hommels* bestoven.

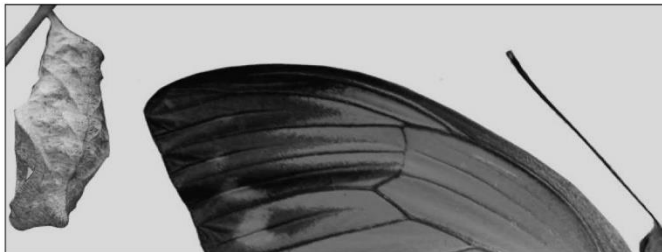
De bloemen verwelken en vormen zaden, die waterafstotend zijn en daardoor blijven drijven. Op zoek naar een nieuwe plaats om zich te vestigen.

Uit gegevens van waarneming.nl blijkt dat de **watergentiaan** na een kleine piek in 2012 niet vaak meer wordt gezien. Dus willen wij de vindplaatsen met jouw hulp graag in kaart brengen.

*hommels zijn feitelijk bijen met een bontvachtje.

Natuurlijk Delfland staat voor samenleven met de natuur. Volg de link om te weten of het lidmaatschap ook iets voor jou is. [Klik hier](#)

Bij ons kun je je ontpoppen.

Tot iemand die van de natuur geniet, Of haar bestudeert en beschermt. Natuurlijk Delfland maakt je wegwijs in de natuur.

Natuurlijk Delfland

delfland.knnv.nl

